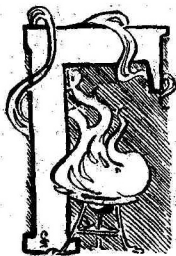

ΜΑΝΤΕΓΝΑ

Ο ΠΑΡΝΑΣΙΟΣ

Η ΙΕΡΑ ΠΟΜΠΗ

ΑΛΚΥ τῶν ἐμπνεύσεων ἔαρ. τῆς νεότητος τὴν ἀνθεμόεσσαν εἰκόνα, εἰς τὸ ἀμάραντον συγκρατεῖς κάλλος καὶ ἐνῶ ἀποχωρίζεται μακρὰν τῶν πρώτων σομβωμῶν ὁ ἀσωτέων κόσμος, οὐ διαμένων εἰς τὸν αἰῶνα ὡς ὁ ἀθάνατος τύπος τοῦ ἀληθοῦς

ἠραίου δεσπόζει πανταχοῦ. ἔγθα διαμένει καὶ τὸ ἐλάχιστον τῆς παγκοσμίου τιμῆς σῆμα. Σὺ, φῶς γλυκὺ τῶν λαμπροτέρων οἰωνῶν, ὡς ἄστρον τοῦ ἱεροτέρου τῶν πόθων ὀδηγεῖς τοὺς ἐκλεκτοὺς εἰς τὸν ἀδιάφθορον τοῦ ἔρωτος νυμφῶνα, καὶ ὡς δύναμις μὴ ἀπωλέσασα τὰ δικαιώματα τῆς ἡγεμονίας, κατακτᾷ τὰς εὐγενεῖς ψυχὰς καὶ προκαλεῖς τὰς συγκινήσεις τοῦ πόνου.

Ἴδου ἐν τῇ ἀτελευτήτῃ παρελάσει τοῦ φαντασμαγορικοῦ παρελθόντος, πλήθη τῶν θνητῶν παρακολουθοῦσι τὴν πομπὴν τῶν ἀθανάτων· σύζευξις παλμῶν, οὐς δημιουργεῖ ἢ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, συνταυτιζομένων ἐν τῷ φαινῷ ὀρίζοντι μιᾶς θείας αἰγλης, καὶ ἐνουμένων εἰς τοὺς αἰθέρας ἵνα γεννήσωσιν ἐκεῖ ὑπερκόσμια ὄντα, περιερχόμενα τὸ γαλανὸν σύμπαν ὡς ἀντιπρόσωποι τῆς ἐλληνικῆς ιδέας.

Ἴδου ἀγώνων καὶ πανηγύρεων τὸ εορτάσιμον κλέος. Λευκαὶ ὀπτασίαι παραμένουσαι ὡς ἀναλλοίωτον πλεόν ποιήμα· κινηματογράφου τινός, ὃν ἐδώρησεν ἡμῖν τὸ μυστήριον τοῦ μαγνιτίζειν, οὕτως ὥστε νὰ νομίζῃ τις ὅτι ἐν οἰστρομανεῖ τῆς φαντασίας μέθῃ φέρεται πρὸ τῶν ἠραιῶν νυμφοστόλων καὶ τῶν σεμνῶν Ἀθιδῶν, πρὸ τῶν κληφῶρων παρθένων τοῦ ἄστεως καὶ τῶν σεβασμιῶν ἱεραγωγῶν ἐν ὕμνοις προσερχομένων ἵνα γονυπετήσωσι πρὸ τῆς χρυσολεφαντίνης Σοφίας, προσαγορευόντες ἐν αὐτῇ τὴν θεότητα τῆς ζωῆς.

Ἴδου ἡ ἐμψυχος καλλιτεχνία διευθυνομένη πρὸς τὸν Παρθενῶνα, ὅπως καταθέσῃ στεφάνους Ἀττικῆς δάφνης πρὸς τὴν ἀνάσσαν τῆς Ἰδέας καὶ ὅπως προσκυνήσῃ τὰ πάγκαλα μεγαλεῖα τοῦ θεοῦ, ὅπερ ἡ ψυχὴ τοῦ Φειδίου ἀνέλαβε νὰ κομίσῃ ἐπὶ τῶν πάλαιων πτερύγων τῆς τέχνης, ἀπὸ τὰ χρυσᾶ ὕψη τοῦ Ὀλύμπου.

Ἴδου ἡ προπομπὴ μιᾶς βασιλείας θριαμβευούσης, ἐν μέσω τῆς τῶν πάντων εὐτυχίας, ἥτις διαχέει γοητεύματα καὶ ἁρμονίας ἵνα χαιρετισθῇ ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ Φοῖβου μέχρι τοῦ θυμιάματος τῶν εὐφραينوμένων δαδούχων ἢ Παναθηναϊκῆ δόξα.

Λευχειμονοῦντες ἱεροφάνται παρὰ τὴν λευκὴν ἴδην τῆς νυμφικῆς παρθενίας τοῦ ἱοστεφάνου,

F. BUFFET

ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ

χωροῦσιν ὑπὸ τὴν ἠδύλαλον τῶν παιάνων ἰαχὴν καὶ τῶν διθυράμβων ἢ ἀπήχους διασκεδάννυται ἀνὰ τὴν κλεινὴν πόλιν, καθ' ἣν στιγμὴν εἰς τὰ ὕψη τῆς Κεκροπίας μίᾳ λάμπρι περιβάλλει τὸν Παρθενῶνα, καὶ ἐν μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ τούτου φωτός, ἡ βασιλικὴ ἐπιφαίνεται ἰδέα.

Εὐώδης καπνὸς πληροὶ ἀρωμάτων, τὰς ψαλλούσας Ἀθῆνας, παρὰ τὰς ἐστίας στέφανοι ῥόδων καὶ μυρσίνης, κισσοῦ καὶ τῶν εἰσὶ κατατεθειμένοι, κλάδοι δὲ φοινίκων, εἰσὶν ἐσκορπισμένοι περὶ τοὺς ἀχνίζοντας βωμούς. Χορεῖαι μουσοπόλων ἄδουσι καὶ ἀναξίφορμιγγες ὕμνοι συμ-

μίγνυνται μετὰ τῆς βοῆς τοῦ εορτάζοντος λαοῦ.

Ἡ δεμνὴ λιτανεὶα βαίνει ἠέρα πάντοτε καὶ ἀνέροχεται πρὸς τὸν ἱερὸν βράχον, θεσπεσία γυμνάσις τῆς τέχνης πᾶννηγοῖσαι καὶ ὁ πανάκρυντος πέπλος, ὡς ἀπαθροῦσά πορφύρα, κομίζεται ὅπως περιβάλλῃ τὴν ἐστεμμένην ἐκείνην πολιοῦχον. Τότε αἱ Ἀθηναῖοι ἀντιπροσωπεύουσι τὸν κόσμον ὅλον πρὸ τῆς Σοφίας, καὶ τὰ Παναθηναῖα νομίζει τις ὅτι παρελαύνουσι πρὸ τῆς Οἰκουμένης, ἵνα ἐμψυχώσασιν ταύτην ἐξ ὀνόματος ἐκείνης.

ΑΛΚΥΩΝ

ΤΟ ΨΕΥΔΟΣ

ΙΧΑ ἕνα φίλον—Σθῶσε, Θεέ μου, τὴν θερμὴν ψυχὴν του! Δι-τι πρὸς τί θά τὴν ἀφήσης θερμὴν εἰς τὴν ψυχρὰν καὶ μεμακρυσμένην χώραν, ὅπου εὐρίσκεται τώρα παρὰ τὴν θέλησίν του;

Σθῶσε, Θεέ μου, τὴν ψυχὴν του! Διότι ἐκεῖ κάτω τίποτε δὲν θά φωτίσῃ. Ἡ φλόξ τῆς ψυχῆς του δὲν θά διαλύσῃ τὰς χιτῶνας τῶν παγωμένων ἐκείνων ἐκτάσεων.

Καὶ τὰ μαῦρα νέφη τῆς λύπης καὶ τῆς ἐρημίας δὲν θά διαλυθοῦν ὡς ἐξατμίζεται ὁ καπνός, τῶν ὁποῖων ἀναδίδει ἡ φλόξ...

Εἶχα ἕνα φίλον... Ἦτο ἀκόμη νέος, ὅταν ἐξηφανίσθη ἓνα φορὰν ἐξεκίνησε διὰ νὰ ἔλθῃ πρὸς ἐμὲ, ἀλλ' ἠγάπα πολὺ τοὺς στενοὺς δρόμους καὶ πρὶν φθάσῃ μέχρι ἐμοῦ, ἠναγκάσθη νὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τὸ μέρος αὐτό, εἰς τὸ ὅποιον ἀκόμη εὐρίσκεται καὶ ἀπὸ τὸ ὅποιον, βεβαίως, δὲν θά ἐπανέλθῃ πλέον.

Ἐζῆ μετὰ τῆς γηραιᾶς μητρός του, ἡ ὁποία τότε ἦτο ἐξήκοντα τριῶν ἐτῶν. Ὁ θάνατος τὴν παρεφύλαττεν ἀπὸ τότε μίαν ἡμέραν λοιπὸν ἔλαβον δύο ἐπιστολάς. Ἡ μία μου ἀνήγγελλεν, ὅτι ὁ φίλος δὲν θά ἔλθῃ πλέον εἰς τὴν οἰκίαν μου, καὶ ἡ ἄλλη—ἦτο τῆς μητρός του—μὲ ἠρώτα εἰάν ἦλθεν ὁ φίλος μου.

Ἡ μητέρα του μὲ παρεκάλεε νὰ διαφωτίζω τὴν ψυχὴν του, νὰ τὸν ἐπιβλέπω καὶ νὰ γράψω πῶς διηχόμεθα τὰς ὥρας μας καὶ πῶς ἦτο ὁ υἱός της...

Ἀνέγνωσα ἐπ' ἀνεῖλημμένους τὴν ἐπιστολὴν αὐτὴν. Ἐβλεπον πρὸ ἐμοῦ τὴν εἰκόνα τῆς μητρός ταύτης, τὴν ὁποίαν ἐγνώριζον καὶ ἡ ὁποία, ἀσθενής, ἐξημετημένη, πάσχουσα, εἶχεν εἰς τοὺς γλυκεῖς ὀφθαλμούς της μίαν λάμπριν ἀνεκφράστου, στοργῆς διὰ τὸν υἱόν της. Ἡ μόνη ἐλπίς καὶ ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ζωῆς της ἦτο ὁ υἱός της. Αἱ μόναι σκέψεις της ἦσαν περὶ τοῦ πῶς θά εὐτυχήσῃ ὁ υἱός της.

«Πρέπει νὰ τὴν γράψω τὴν ἀλήθειαν», εἰσαέθη. «... Ὑπάρχει μίᾳ ἀλήθεια, ἡ ὁποία εἶνε ἀναγκαῖα διὰ τὸν ἄνθρωπον, ἡ ὁποία καθορίζει τὴν καρδίαν ἀπὸ τὰς κηλίδας καὶ τὰς προσβάλας τοῦ αἵματος, ἡ ὁποία εἶνε ἡ εὐγενὴς ἀλήθεια!»

... Καὶ ὑπάρχει μίᾳ ἀλήθεια, ἡ ὁποία, ὅμοια μὲ πέτραν, πίπτουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐνὸς ἀνθρώπου, φονεύει εἰς αὐτὸν τὴν ἐπιθυμίαν τῆς ζωῆς. «Ὁ ἀποθάνῃ αὐτὴ ἡ ἀλήθεια!»

Ἐάν ἔλεγον εἰς τὴν μητέρα, ὅτι ὁ υἱός της ἀπο-

λέσθη διὰ παντός, θά τὴν ἐφόρευον, ὅπερ θά ἦτο τὸ καλλίτερον... Ἐάν οὕτως δὲν ἀπέθνησκεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν φρικτὴν καὶ ὀδυνηρὰν ἀλήθειαν, ὅλη ἡ ζωὴ της θά κατεστρέφετο καὶ αἱ τελευταῖαι ἡμέραι τοῦ βίου της θά ἐδηλητηροῦσαν ἀπὸ μίαν ἀφόρητον λύπην, ἀπὸ μίαν περὶ τὴν καὶ σκληρὰν ἀπελπισίαν. Ἐπὶ εἰκοσὶν ὀκτὼ ἐτη ἐργαζομένη καὶ στερομένη, ἀφιέρωσε τὴν λατρείαν της εἰς τὸ τέκνον της, τὸ ὅποιον τῆς ἀνηρέπαγῃ πρὸ τοῦ θανάτου της. Ἦτο ἡ μόνη πορηγορία της τὸ παιδί αὐτὸ καὶ ἦτο εὐτυχεμένη, διότι ἤξευρε ὅτι τὸ τέκνον ἐμεγάλωσε, καὶ διότι ἐπίστευεν ἀδιστακτικῶς, ὅτι ἀνεῖ τῆς συνδρομῆς τῆς μητρός του ἡδύνατον, ἀποδοθὲν πλέον εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου. Ἦτο βεβαία, ὅτι ὁ υἱός της θά ἐνίκα ἐν τῇ κοινωνικῇ βιοπάλῃ. Καὶ νὰ τῆς πῶ ἐγὼ ὅτι ἐνίκησθαι!

Ὅχι, καλλίτερον ἦτο νὰ ψευθῶ

Ἐπὶ τρεῖς μῆνας, μέχρι τοῦ θανάτου της, τῆς ἔγραφον ἐπιστολάς, ἀπομιμούμενος τὸν γραφικὸν χαρακτῆρα τοῦ υἱοῦ της καὶ ἀρχίζων πάντοτε μὲ τὰς λέξεις:

«Πολυαγαπημένη καὶ προφιλεστάτη μου μητέρα».

Μοῦ ἀπήντα πάντοτε μετ' ἐκφράσεως ἀποπνεύσεως ὅλην τὴν μητρικὴν στοργὴν της. Τῆς ἔγραφον, ὅτι ἔζων πολὺ καλά, ὅτι αἱ ἐργασίαι πηγαίνουν πολὺ καλά, ὅτι ἐτήρουν τὰς συμβουλὰς της. Ἦμην πολὺ διαγυτικός καὶ πολὺ τρωφεὸς εἰς τὰς ἐπιστολάς μου. Καὶ ἡ ἀτυχὴς ἐπίστευεν ὅτι τῆς ἔγραφον ὁ υἱός της.

Πόσον ἦτο εὐτυχὴς! Μοῦ ἔγραφε:

«Πολυαγαπημένον μου παιδί! Ποτὲ ἕως τώρα δὲν ἦσο τόσο καλός, ὅσω τώρα. Ἐκ βάθους καρδίας σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου. Πλυκαίνεις τὰς τελευταίας στιγμὰς τῆς ζωῆς μου μὲ τοὺς ἀνεκτιμήτους θησαυροὺς τῆς ἀγνῆς καρδίας σου...»

Καὶ ἐγὼ διὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσω τῆς ἔγραφον τρυφερώτερον καὶ ἔλεγον, ὅτι εὐτυχὴς εἶνε ἡ ζωὴ δι' ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἔχει τοιαύτην ἀγίαν μητέρα. Μοῦ ἀπήντα ὅτι εὐχαριστός, εἶνε ὁ θάνατος, ὅταν ἔχῃ τις ἕνα υἱὸν τόσο ἀγαπητὸν καὶ φιλοστοργόν.

Καὶ ἀπέθανε πιστεύουσα εἰς τὴν εὐτυχίαν τοῦ υἱοῦ της, ἐνῶ ὁ δυστυχὴς νέος ἐγκλειστός εἰς μίαν ἀπομακρυσμένην φυλακὴν, ἀνεμνε τὴν μεταφορὰν του εἰς τὰς καταψύχους χώρας τῆς ἐξορίας!

ΜΑΞΙΜΟΣ ΓΚΟΡΚΥ

